

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ SAVAŞLAR İÇİNDE KUTLANDI

Erşat AKYAZILI / EİE İşyeri Temsilcisi

Neden 1 Eylül?

İkinci emperyalist paylaşım savaşı 1 Eylül 1939 tarihinde Almanya'nın Polonya'yı işgaliyle başladı. 6 yıl süren savaş ardında 52 milyon ölü, milyonlarca yaralı ve sakat, yıkılmış kentler, acı ve gözyaşı bıraktı. Bu savaş insanlık tarihinin en acımasız ve en kanlı savaşı olarak değerlendirildi. Bu savaşın başlangıcı olan 1 Eylül insanlığın barış özlemine yanıt olarak 20 yıldır "Dünya Barış Günü" olarak anılıyor.

1 Eylül Dünya Barış günü, bir gün için bile olsa barış sözcüğünü tüm dünya kamuoyunun gündemine getirdi. Barış sözcüğü, içeriği nedeniyle tüm kesimlerin ağzından düşmeyen bir sözcük. Herkes, barışın erdemlerinden, hep beraber barış içinde yaşamaktan, kardeşlikten, savaşların kötülüğünden bahsediyor. Ama savaş ve barışı herkes aynı biçimde yaşamıyor. Bu nedenle ezilenler için 1 Eylül, barış talebinin öne çıkartıldığı ve bunun için mücadele edildiği bir gün olurken, barışın ticaretini yapan çıkar grupları açısından 1 Eylül, barış sözcüğünün içinin boşaltıldığı, çarpıtıldığı, bilinçlerin bulandırıldığı ve hamasi nutukların atıldığı bir gün oluyor. Oysa bu çevreler, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde bile, sadece bu 24 saat için bile emperyalist kıyımlarına ara vermeye gerek görmüyor, katliamlara devam ediyorlar.

Adma küreselleşme denilen emperyalizmin baskı, sömürü ve şiddet politikalarını artırdığı günümüz koşullarında, ekonomik, enerji kaynaklarının bulunduğu yerlerdir.

hem de bireyler arasında) her geçen gün artıyor, yok-sulluk yaygınlaşıyor, kalıcı bir barış ortamından uzaklaşıyor.

Savaşın Kirli Yüzü

Körfez Savaşı sırasında, savaş tarihinde ilk kez atık uranyum kullanıldı.

94,000 den fazla 30 milimetrelik atık uranyumlu mermi ve 14,000 den fazla büyük kalibreli atık uranyumlu toplar Çöl Fırtınası operasyonu sırasında kullanıldı.

Halen, 300 ile 800 ton arasında atık uranyum, Irak ve Kuveyt topraklarına yayılmış duruyor.

Pentagon, Bosna'da 18,000, Kosova'da 31,000 atık uranyumlu mermi atıldığını kabul ediyor.

Silahlardaki uranyumun % 70'i radyoaktif toz olarak insan vücuduna girmektedir.

Sonuç olarak, hem savaşın mağdurları hem de savaşa katılan askerler olarak yüzbinlerce insan, radyoaktif silahların etkilerine maruz kaldı.

1991 yılında başlayan Körfez Savaşı'nda atılan 85,000 ton bomba, 200,000'e yakın Iraklı'nın hayatını kaybetmesine yol açtı.

Savaş ardından uygulanan yaptırımlar ve ekonomik ambargo sonucunda, bugüne kadar kötü beslenme, sağlık hizmetlerinin yokluğu gibi kötü koşullar nedeniyle 1,5 milyona yakın Iraklı öldü. (www.ihd.org.tr)

İnsanlık, sömürü pas-tasından pay almak ya da aldığı payı artırmak için emperyalistler arası kavganın kızışmasına tanıklık ederken, özellikle 11 eylül bahanesinin arkasına sığınan ABD emperyalizmi kendi payını korumak için "Önleyici vuruş" doktrini ile saldırı politikasını tüm dünya sathına yayıyor.

Kiminle ve nasıl bir barış?

Bizler açısından, savaşı yaratan toplumsal adaletsizliklerin, baskı ve sömürücülerin ortadan kalktığı, dolayısıyla savaşların son bulduğu bir dünyaya duyulan özlemin ifadesidir Barış Günü. Bu özlemin somut mücadeleye dönüştüğü ve bu anlamda eylem ve etkinliklerin gerçekleştirildiği bir gündür Barış Günü.

Bugün dünyanın hassas bölgeleri olan Ortadoğu, Kafkaslar ve Orta Asya,

Ortadoğu'da savaş, çatışma ve katliamlar bir türlü durmuyorsa, Irak ve Filistin halkının katliamı aralıksız sürüyorsa, hergün onlarca çocuk, kadın, sivil insan ölüyorsa, bütün bunlar ABD emperyalizminin, Ortadoğu'da bulunan zengin petrol kaynaklarını kontrol etme ve böylece bölgedeki çıkarlarını sağlama alma nedeniyledir.

Kafkaslar'daki kavga, enerji kaynaklarının ve dağıtım hattının paylaşımı konusunda yaşanan bir kavgadır ve Ortadoğu'da yaşananlardan farklı değildir.

Bugün, "Irak'ta çocuklar, kadınlar, Irak halkı bombalardan, açlık ve hastalıktan ölmesin", "Filistin'de", Kafkas'larda akan kan dursun", "Afrika'da etnik soykırım sona ersin" demek yetmiyor. Televizyon aracılığıyla yaşantımızın bir parçası haline gelen ve yüreklerimizi sızlatan bu manzaralara lanet okumanın bir faydası yok. Çünkü, bu yürek sızılarımız ya da lanet okumalarımız, bize bir insanlık dramı yaşatan emperyalistleri durduramıyor.

Bu nedenle, günümüzde barışı savunmak ancak emperyalistlerin ve onların yerli işbirlikçilerinin planlarına karşı çıkmakla mümkündür. Bu karşı çıkış, sözün ötesinde, mücadeleye dönüştürüldüğünde daha da anlamlı olacaktır.

Ülkemizin de barışa ihtiyacı var

1 Eylül Dünya Barış Günü Türkiye'de de yeni çatışmalara gebe. Doğu ve Güneydoğu illerinin insan-

tıklarından vaz geçilerek yoksulluğu azaltıcı önlemler alınmalıdır. Köylerini terkeden yurttaşlarımıza işleyecek toprak verilerek geri dönmeleri sağlanmalı, faili meçhul cinayetler aydınlatılmalı, sorumlularından hesap sorulmalıdır. Sürekli suç ortamı yaratan koruculuk sistemi tasfiye edilmelidir.

Bütün bunların tartışması yapılmadan, OHAL kaldırılmadan, koruculuk dağıtılmadan, köylere dönüş gerçekleşmeden, sürgünlerin zararları tazmin edilmeden, anadil üzerindeki yasaklar kalkmadan, gelecek kaygısı giderilmiş eşit ve özgür

biireyler olarak yaşama koşulları sağlanmadan kalıcı bir barıştan söz etmek mümkün olmayacaktır.

Özetle; Emperyalist sistem bölgesel çatışma ve savaşları giderek artırmakta, ikinci paylaşım savaşı öncesinde olduğu gibi, genel bir paylaşım savaşı hazırlıkları yapılmaktadır. Barış sözcüğü, ancak savaşı doğuran koşullara ve bu koşullardan çıkar sağlayanlara, emperyalistlere, sömürücülere ve onların işbirlikçilerine karşı yürütülen örgütlü ve bilinçli bir mücadele içinde anlamını bulabilir. Bu içerikten kopuk olarak barıştan bahseden, nedenler yerine sonuçlarla uğraşan, gerçek suçlular yerine mağdurları suçlu gösteren salt hümanist bir yaklaşımdır. Bu koşullar altında, siyasal gelişmelerden bağımsız olarak yapılan barış çağrısı, aslında insanlığın sömürü, baskı ve vahşet politikalarına diren-

Dünya askeri harcamaların hacmi 2001 yılında 839 milyar dolara ulaştı. Türkiye'nin içinde yer aldığı 15 ülke, toplam askeri harcamaların dörtte üçünü gerçekleştiriyor. ABD'nin tek başına yaptığı askeri harcama, dünya toplamının %36'sını oluşturuyor.

lan yıllardır olağan bir hal görmemişlerdir. Yaklaşık 4 yıldır silahlar susmuş gözükmektedir. Ancak bu suskunluğun kalıcı olacağı tartışmalıdır. Bölgede kalıcı bir barış ortamının sağlanması için toplumsal eşitsizlikleri giderici ekonomik sosyal ve siyasal açılımlara ihtiyaç vardır. Bunun için baskı poli-

menin meşruluğunu gözardı etmek ve barış mücadelesini zayıflatmak anlamına gelecektir.

1 Eylül Etkinlikleri

Ankara'da 1 Eylül Dünya Barış gününde, aralarında örgütümüz TMMOB'unda bulunduğu, KESK, ÖDP, SHP, EMEP, İH, Halkevleri, Ankara Aydın

GÖRÜŞ

Sanatçı Girişimi temsilcilerinin de bulunduğu demokratik kitle örgütleri tarafından ABD Büyükelçiliğine çelenk bırakıldı. Büyükelçiliğe kadar "ABD Ortadoğu'dan defol" sloganları ile yürüyen grup içersinden oluşturulan temsilciler, üzerinde "Yaşasın Barış" yazılı siyah çelengi elçiliğin kapısına bıraktı.

İstanbul'da, DİSK ve KESK birlikte Şişhane'de etkinlik gerçekleştirdi. KESK Başkanı Sami Evren yaptığı konuşmada, "ABD'nin Irak işgali ile birlikte Afganistan'dan Irak'a kadar yapılan işgal sonucu binlerce insan katledildi. Kapitalizmin vahşi gücünü sürdürebilmesi için beslenmesi gerekir. Ama biz emekçiler sonuna kadar mücadelemizi sürdüreceğiz" diye konuştu. Demokrasi ve barış için Emperyalizm işgalini kınayan DİSK adına konuşan Süleyman Çelebi de, "Irak ve Filistin'deki katliamların bedelini yine işçiler ödüyor. 12 Eylül Darbesi'nin getirdiği hukuksuzluk, baskı ve zulmü arttırmıştır. Bugün savaşın olduğu her yerde barış için mücadele etmeliyiz" dedi. DİSK ve KESK üyeleri basın açıklamasının ardından Taksim Tünel'den İstiklal Caddesini yürüyerek bildiri dağıttı.

Barış Derneği, 1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında Galatasaray Lisesi önünde bir basın açıklaması yaptı. Yapılan açıklamada, "Barış Derneği 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Türkiye'nin emperyalist saldırganlığa ortak edilmesine son verilmesinin ve yurtdışında görevli olan askerlerimizin geri çağrılmasının ülkemizin dünya barışına yapabileceği en önemli katkılardan biri olduğu görüşündedir. Mehmetçik evine dönmelidir. Hiç bir otoritenin böyle bir dayatmaya hakkı yoktur. Buna izin verilmemelidir" denildi.

1 Eylül Dünya Barış Günü etkinlikleri Diyarbakır da gecedan başladı. Koşuyolu Parkı'nda Barış Çadırı kuran çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu grup yanan mumlarla barış yazdı. Sabaha kadar barış nöbeti tutan gençler, "Silahlar sussun, barış kazansın" dediler.

Öte yandan Diyarbakır Valiliği, 5 Eylül'de yapılması planlanan 1 Eylül Barış Mitingi'ne izin vermedi.

1 Eylül Dünya Barış Günü Gaziantep'te sendika ve siyasi partilerin düzenlediği "Barış Yürüyüşü" ile başladı. Yürüyüş, KESK, DİSK, CHP, EMEP, ÖDP, DEHAP, İHD, ESP ve Küresel BAK'ın oluşturduğu Barış Platformu tarafından organize edildi.

Adana'da, İnönü Parkı'nda yapılan basın açıklamasına katılan İHD, EMEP, SDP, ESP, Halkevleri, Sendikalar ve diğer kitle örgütleri barış istemlerini dile getirdi.

Siirt Demokrasi Platformu da Cumhuriyet Meydanı'nda bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasından sonra açıklamaya katılanlar el ele

tutuşarak 400 metrelik bir barış zinciri oluşturdu. Barış zincirini oluşturanlar sık sık "yaşasın barış" sloganları attılar.

İskenderun Emek ve Demokrasi Platformu'nun 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla oluşturduğu barış zinciri polis tarafından engellendi. Barış zinciri yürüyüşü öncesinde açıklama yapan İHD İskenderun Şube Başkanı Sadullah Çağlar, yıllar süren savaşlara rağmen insanların barışa olan özleminin bitmediğini söyledi.

Rize'de Barış Günü'nü İHD kutladı. Şube Başkanı Meliha Civelek, yaptığı basın açıklamasında, "İnsan hakları ve özgürlükleri için mücadele veren biz insan hakları savunucuları, ne kendi ülkemizde ne de dünyada barış olmadan haklarımız ve özgürlüklerimize tam olarak sahip olamayacağımızın bilincindeyiz" dedi.

Edremit'te Cumhuriyet Meydanı'nda, İnsan Hakları Derneği (İHD) Balıkesir Temsilciliği tarafından düzenlenen etkinlikte katılımcılar el ele tutuşarak barış çemberi oluşturdular. Burada basın açıklaması yapan İHD Balıkesir İl Başkanı Saffet Yılmaz, "Barış, ezilenler ve emekçiler açısından eşitliğe, kardeşliğe, adalet ve özgürlüğe olan özlemin en yalın ifadesidir" dedi.

ÇOCUKLAR ve SAVAŞ

Son 10 yıldaki savaşlarda:

2 milyon çocuk hayatını kaybetti.

4-5 milyon çocuk sakatlandı.

12 milyon çocuk evsiz kaldı.

1 milyondan fazla çocuk ailesini kaybetti.

Yaklaşık 300,000 çocuk dünyanın çeşitli yerlerinde savaşa katılıyor.

Uganda ordusundan kaçan kız çocuklarında cinsel yolla bulaşan hastalıklar var.

Kamboçya'da yaralı askerlerin %20'si 10-14 yaş grubundaki çocuklardı.